

Conclusions i propostes de la 6a Convenció “Les veus de les persones grans”

6a Convenció
Les veus de les
persones grans

Participem
per garantir
drets

Informe
Juny 2023

Departament de
Participació Social.
Àrea de Drets Socials,
Salut, Cooperació i
Comunitat.
Consell Assessor
de la Gent Gran

Ajuntament
de Barcelona

Introducció	5
Eix 1. Edatisme i drets	7
1.1. Defensa i visibilització dels drets de les persones grans	7
1.2. Identificació de situacions d'edatisme i discriminació	7
Eix 2. Participació i acció comunitària	8
2.1. Fomentar la participació i la presència de les persones grans en els espais de participació i d'acció comunitària	8
2.2. Foment de la formació al llarg de la vida i l'accés a la cultura	8
Eix 3. Compromís d'amigabilitat	9
3.1. Impulsar des del CAGG el compromís de ciutat per l'amigabilitat amb les persones grans	9
3.2. Bones pràctiques amigables	9
Eix 4. Accions intergeneracionals	10
4.1. Projectes intergeneracionals	10
4.2. Àmbits d'interès comú	10
Eix 5. Exclusió digital	11
5.1. Defensa de l'atenció presencial com a dret de la ciutadania	11
5.2. Canals d'informació específics per a persones grans	11
5.3. Capacitació per a l'ús de les noves tecnologies	11
Eix 6. Pensions i pobresa	12
6.1. Analitzar les condicions de vida de les persones grans a Barcelona	12
6.2. Pensions	13
6.3. <i>Silver economy</i>	13
Eix 7. Habitatge	14
7.1. Analitzar la situació de l'habitatge en relació amb l'oferta-demanda de la població de persones grans	14
7.2. Potenciar solucions habitacionals per a persones grans	14
Eix 8. Crisi climàtica	15
8.1. Incloure la perspectiva climàtica en els treballs del Consell	15
8.2. Fer seguiment de l'Agenda 2030 i participar-hi activament	15
Eix 9. Mobilitat, seguretat, accessibilitat i espai públic	16
9.1. Consolidar els espais de treball i col·laboració amb TMB	16
9.2. Interlocució amb els departaments municipals implicats en el disseny de la mobilitat urbana i en el disseny de l'espai públic, la seguretat i el mobiliari urbà	16
9.3. Participar en els espais de treball sobre mobilitat, seguretat, accessibilitat i espai públic de la ciutat, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i d'altres ens supramunicipals	16
Eix 10. Cures de proximitat i comunitàries	17
10.1. Línia de treball sobre cures i serveis d'atenció a domicili	17
10.2. Línia de treball sobre atenció residencial	17
Eix 11. Atenció sanitària i coordinació sociosanitària	18
11.1. Seguiment del desplegament de l'atenció integrada social i sanitària	18
11.2. Atenció sanitària	18
11.3. Línia de treball sobre salut mental	18

Introducció

La Convenció Les veus de les persones grans, que té lloc cada 4 anys des del 2003, és el principal espai de participació, debat i reflexió de les persones grans de la ciutat, que organitza el Departament de Participació Social de l'Ajuntament de Barcelona i promou el Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG).

El principal objectiu és fer balanç de la feina feta i formular propostes de futur. Està oberta a la participació de totes les persones grans de la ciutat, així com a professionals, investigadors/es, persones expertes en l'àmbit de l'envelliment i d'altres persones que hi tinguin interès.

La 6a Convenció Les Veus de les Persones Grans, enfocada en ampliar la participació, va tenir lloc entre el setembre de 2022 i el març de 2023, amb el lema "Participem per garantir drets. Vine i fes-te sentir".

Aquesta 6a edició va donar lloc a un seguit de propostes que es van exposar a la darrera jornada del procés de la Convenció i que el Consell ha desenvolupat, donant lloc a aquest document, que pretén ser el full de ruta per al mandat que ara s'inicia.

Tal com s'indica, algunes de les propostes indicades van adreçades al propi CAGG, mentre que aquelles marcades en color són peticions a l'administració, per tal que l'Ajuntament les dugui a terme -amb la participació del Consell en molts dels casos- o les elevi a les instàncies competents quan sigui el cas.

Eix 1. Edatisme i drets

1.1. Defensa i visibilització dels drets de les persones grans

- Nou Document Obert de Drets i Llibertats de les persones grans i campanya de difusió i sensibilització
- **Campanya de prevenció i sensibilització contra els maltractaments**
- **Campanya d'empoderament per a les persones grans en els mitjans de comunicació**
- **Difusió del document de voluntats anticipades**
- Treball sobre la llei de les persones grans de la Generalitat de Catalunya
- **Creació de nous continguts multimèdia/audiovisuals de sensibilització sobre els drets de les persones grans**
- **Presència del Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG) a les xarxes socials**

1.2. Identificació de situacions d'edatisme i discriminació

- **Promoure la recollida de denúncies de situacions de discriminació per edatisme**
- Continuar treballant amb l'Oficina per la No Discriminació (OND) i el Centre de Recursos en Drets Humans (CRDH)
- Continuar treballant amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) sobre l'adultocentrisme
- Abordar i combatre les discriminacions cap a persones LGTBI i les discriminacions per raó d'origen o diversitat cultural
- Treballar amb el Consell de les Dones per analitzar la situació de les dones grans des de la perspectiva del cicle de vida (drets, recursos, cures, etcètera)
- Projecte de cinefòrum a partir del curtmetratge *A la bretxa* cocreat pel Consell
- **Pla de formació per a professionals de sectors diversos per combatre l'edatisme**

NOTA: Les propostes marcades en color taronja corresponen a propostes que han de desenvolupar les administracions competents, per si soles o en col·laboració amb el CAGG.

Eix 2. Participació i acció comunitària

2.1. Fomentar la participació i la presència de les persones grans en els espais de participació i d'acció comunitària

- Diagnosi sobre la participació de les persones grans en els espais de participació de la ciutat
- Enfortir els canals de comunicació i de treball amb els consells i les comissions de persones grans dels districtes
- Enfortir la relació amb altres consells de participació municipals
- Promoure i visibilitzar la tasca comunitària dels casals i les entitats de barri de persones grans i buscar estratègies per enfortir les entitats més petites
- Fer seguiment de l'Estratègia municipal contra la soledat 2020-30 i de les accions contra la soledat no volguda, així com de la implantació de Vincles BCN i BCN+65
- Difondre, enfortir i millorar, mitjançant la participació, els canals d'informació existents i assolir un canal d'informació fàcil i accessible on hi participin les entitats de persones grans

2.2. Foment de la formació al llarg de la vida i l'accés a la cultura

- Continuar col·laborant amb el Consell Assessor Municipal d'Universitats (CAMU) i fer seguiment de l'acció "Escola de ciutadania, itineraris formatius per a les persones grans" proposada en el seu dictamen
- Donar a conèixer l'oferta de recursos formatius i culturals i ampliar l'oferta gratuïta d'aquest tipus d'activitats per a persones grans

Eix 3. Compromís d'amigabilitat

3.1. Impulsar des del CAGG el compromís de ciutat per l'amigabilitat amb les persones grans

- Redacció del Document de Compromís de ciutat per l'amigabilitat amb les persones grans (amb la participació d'àrees i departaments municipals implicats)
- Acte de signatura del compromís per part de les entitats del CAGG
- Difusió del document de compromís de ciutat per l'amigabilitat amb les persones grans i estratègia per sumar signatures d'entitats i administracions

3.2. Bones pràctiques amigables

- Projecte de detecció i reconeixement de bones pràctiques amigables

Eix 4. Accions intergeneracionals

4.1. Projectes intergeneracionals

- Mapa i caracterització dels projectes i les accions intergeneracionals que es duen a terme a la ciutat
- Consensuar els principis bàsics dels projectes intergeneracionals
- Detecció i reconeixement de bones pràctiques intergeneracionals

4.2. Àmbits d'interès comú

- Detectar àmbits d'interès comú amb altres grups d'edat
- Continuar participant en el grup motor intergeneracional promogut pel Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)
- Col·laborar amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) i altres consells en accions d'interès comú

Eix 5. Exclusió digital

5.1. Defensa de l'atenció presencial com a dret de la ciutadania

- Atenció presencial per part de les administracions públiques, començant per l'Ajuntament
- Fer seguiment dels acords municipals amb els bancs en matèria d'atenció a les persones grans

5.2. Canals d'informació específics per a persones grans

- Demanar a l'Administració i al sector privat que incorpori una atenció telefònica humana específica per a persones grans
- Utilitzar documentació en paper que arribi a les persones grans

5.3. Capacitació per a l'ús de les noves tecnologies

- Promoure l'accessibilitat de la informació en tots els àmbits
- Tenir espais d'acompanyament per a persones grans per fer gestions per internet
- Incorporar el Decidim Barcelona com a eina de treball del Consell
- Fer sessions de formació sobre el Decidim Barcelona per a entitats i persones membres del CAGG
- Sessions de formació sobre el Decidim Barcelona en els casals i espais municipals de persones grans
- Treballar amb Decidim Barcelona per afavorir la incorporació de les persones grans en aquest espai de participació
- Facilitar i simplificar els tràmits administratius tant per a les persones com per a les entitats (que no calgui contractar gestors privats)

Eix 6. Pensions i pobresa

6.1. Analitzar les condicions de vida de les persones grans a Barcelona

- Fer un recull de les vivències de les persones grans durant la covid-19
- Crear un Observatori de les persones grans de Barcelona
- Fer recollida sistemàtica de dades sobre grups d'edat diferents de persones grans en tots els àmbits municipals
- Calcular l'empobriment real vinculat a la no actualització durant anys de l'indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM) i l'indicador de renda de suficiència (IRSC)
- Fer una anàlisi de la situació de pobresa (relativa i extrema) de les persones grans a Barcelona
- Conèixer l'impacte del nivell d'ingressos en l'accés a béns bàsics com ara: habitatge digne, alimentació, energia (pobresa energètica), recursos de salut (medicaments, teràpies físiques i mentals, assistència per a la vida diària), així com la incidència dels ingressos en la qualitat de vida de les persones amb dependència
- Fer un manifest sobre la relació entre nivells d'ingrés i condicions de vida dignes
- Millorar els ajuts específics per a persones grans en situació de pobresa econòmica

6.2. Pensions

- Fer una ponència en relació amb l'eix pobresa-pensions i la seva incidència sobre les condicions de vida de les persones grans
- Continuar donant suport a les reivindicacions de les Dones del Mocador Verd per unes pensions de viduïtat dignes
- **Analitzar les pensions (contributives, no contributives, de viduïtat) i fer una reflexió sobre les desigualtats de gènere, classe i procedència de les persones**
- **Posar en relació la situació de les pensions amb el cost de la vida real de Barcelona, segons dades municipals actualitzades**
- **Analitzar els efectes de la precarietat laboral actual sobre les pensions futures, a mitjà i llarg termini, des del punt de vista de la sostenibilitat del sistema de pensions i del nivell de vida en condicions dignes de les persones grans**
- Reivindicar la renda bàsica universal

6.3. *Silver economy*

- **Analitzar, des d'una perspectiva crítica, l'impacte de la silver economy a Barcelona**

Eix 7. Habitatge

7.1. Analitzar la situació de l'habitatge en relació amb l'oferta-demanda de la població de persones grans

- Construir un relat que analitzi i difongui la situació real de l'habitatge entre les persones grans de la ciutat i hi reivindiqui millores
- Elaborar un informe sobre les situacions extremes d'emergència habitacional de les persones grans (sensellarisme, assetjament immobiliari, desnonaments)
- Tenir en compte les persones grans que viuen en habitatges que no s'adeqüen a les seves necessitats i/o que tenen problemes d'accessibilitat
- Tenir en compte també les dificultats de les persones grans migrades per accedir a un habitatge digne
- Continuar treballant amb el Consell de l'Habitatge Social de Barcelona

7.2. Potenciar solucions habitacionals per a persones grans

- Garantir el dret a un habitatge digne en el decurs del cicle vital i també en la vellesa, independentment del grau d'autonomia de les persones o el seu nivell econòmic
- Disposar de més sòl públic per a habitatges socials amb reserves per a persones grans, i per a iniciatives de cessió d'ús
- Conèixer experiències nacionals i internacionals de cohabitatge
- Difondre programes per compartir habitatge
- Potenciar el cohabitatge entre persones grans i joves
- Promocionar els ajuts per arreglar i adaptar les llars i els espais comunitaris dels edificis (escales, accessos al carrer)
- Conèixer i difondre les dades sobre persones grans sense llar, i fer accions específiques de sensibilització i abordatge d'aquestes situacions

Eix 8. Crisi climàtica

8.1. Incloure la perspectiva climàtica en els treballs del Consell

- Participar en els espais de treball i participació sobre sostenibilitat
- Jornada sobre els efectes de l'emergència climàtica en la qualitat de vida de Barcelona i de les persones grans

8.2. Fer seguiment de l'Agenda 2030 i participar-hi activament

- El CAGG com a agent actiu de l'Agenda 2030
- Connectar l'Agenda 2030 amb l'amigabilitat

Eix 9. Mobilitat, seguretat, accessibilitat i espai públic

9.1. Consolidar els espais de treball i col·laboració amb TMB

- Continuar col·laborant amb TMB en espais de treball propis i en els projectes de TMB

9.2. Interlocució amb els departaments municipals implicats en el disseny de la mobilitat urbana i en el disseny de l'espai públic, la seguretat i el mobiliari urbà

- Jornada sobre mobilitat amb els operadors de transport de la ciutat

9.3. Participar en els espais de treball sobre mobilitat, seguretat, accessibilitat i espai públic de la ciutat, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i d'altres ens supramunicipals

Eix 10. Cures de proximitat i comunitàries

10.1. Línia de treball sobre cures i serveis d'atenció a domicili

- *Avançar en la perspectiva d'una atenció centrada en la persona*
- *Visibilitzar i valorar les cures*
- Fer seguiment de la implantació del servei Vila Veïna i la seva integració a l'entorn
- Fer difusió del projecte Vila Veïna entre les persones grans
- Fer seguiment de la implantació del projecte Radars a la ciutat
- Fer seguiment dels programes i serveis municipals d'atenció a les persones grans i de la cartera de serveis de l'Ajuntament
- *Fer difusió i seguiment de programes i serveis de suport a les cures, com l'espai Barcelona Cuida i la Targeta cuidadora*
- *Desenvolupar protocols d'actuació d'urgència per a situacions de dependència sobrevinguda*
- *Treballar el valor de la interculturalitat en el marc de la relació de cura, tant amb les persones que reben cures com amb les professionals de les cures*
- *Dignificar la situació laboral i salarial de les professionals de les cures (rangs salarials i possibilitats de carrera professional en funció de l'especialització, així com de formació, capacitació i especialització)*
- Participar en els processos de contractació de serveis municipals adreçats a les persones grans

10.2. Línia de treball sobre atenció residencial

- Rebre periòdicament informació sobre l'atenció a la dependència dins la ciutat
- Fer seguiment sobre els equipaments residencials:
 - *avenços en la perspectiva de l'atenció centrada en la persona*
 - llistes d'espera
 - estat dels equipaments municipals
 - qualitat de l'atenció
 - formació de treballadores i treballadors
 - espais de participació de les persones grans i de les famílies
 - protocols de prevenció dels maltractaments en residències

Eix 11. Atenció sanitària i coordinació sociosanitària

11.1. Seguiment del desplegament de l'atenció integrada social i sanitària

- Avançar en la perspectiva de l'atenció centrada en la persona
- Fer seguiment del model d'atenció integrada social i sanitària de la Generalitat de Catalunya
- Fer seguiment dels plans pilots de coordinació entre el Servei d'Atenció Domiciliària i els centres d'atenció primària

11.2. Atenció sanitària

- Dotar els centres d'atenció primària dels recursos i el personal necessaris
- Avançar en la perspectiva de l'atenció centrada en la persona
- Recuperar l'atenció presencial i personalitzada, en especial per a persones grans
- Tenir un servei telefònic d'atenció sanitària prioritària per a persones grans
- Fer seguiment de nous projectes i serveis municipals d'atenció en salut

11.3. Línia de treball sobre salut mental

- Avançar en la perspectiva de l'atenció centrada en la persona
- Fer seguiment, difusió i reforç de les actuacions en matèria de salut mental de les persones grans

**Conclusions i propostes de la
6a Convenció “Les veus de les
persones grans”**

**Informe
Juny 2023**

**Departament de Participació
Social.**

**Àrea de Drets Socials, Salut,
Cooperació i Comunitat.**

**Consell Assessor
de la Gent Gran**